

Михайлівська ЗОШ
I-III ступенів №3
Михайлівського району

Випуск 6

15.03.2012р.

Перервочка

ТЕМАТИЧНИЙ ВИПУСК ДО ШЕВЧЕНКІВСЬКИХ ДНІВ

Тарас Шевченко і тепер живіший від усіх живих

Твори геніальних поетів ніколи не бувають прочитані до кінця. Що більше пізнаєш справжнього Шевченка, то більше в його творах знаходиш незвіданого. Його феномен залишається до кінця не

пізнаним. А чари його слова, мені здається, не будуть розгадані ніколи. Такою самою мірою, як і загадка його генія, хвилює нас його життєвий шлях. Схиляєшся перед силою його духу, характеру.

Трагічною була його доля. Сирітство, повеніряння в наймах, жодної рідної душі поруч. І це в період життя, який вважають найсвітлішим, найщасливішим. Одна-однісінька за все життя усмішка долі – звільнення від кріпацтва. Яким треба було бути сильним і цілеспрямованим, щоб за кілька років надолужити те, що набувається десятиріччями: здобути освіту, оволодіти майстерністю художника, а потім шляхом самоосвіти стати одним з найосвіченіших людей свого часу. Він вільно володів французькою і російськими мовами. Його знання з історії, українського фольклору, літератури, української мови по-справжньому енциклопедичні. Справжній подвиг Шевченка я вбачаю в тому, що він став основоположником української літератури, національної мови.

Та життя готувало йому все нові й нові випробування. Десять років заслання. Його переслідували, кинули в нелюдські умови. Тяжко хворий, він мусив витримувати муштру солдатчини, йому забороняли писати, читати, малювати. Та зламати його героїчний дух не вдалося: «Караюсь, мучусь, але... не каюсь!»

Як часто люди сьогодні в сірій тяжкій буденщині повсякденного життя відступаються від високих ідеалів, черствіють, байдужіють, думають тільки про власний достаток. Чи ж не подвижницьким є життя Шевченка, який найменше думав про себе? Він завжди турбувався про народ, долю України. Власна доля? Що вона порівняно з долею рідної Вітчизни?

Мені однаково, чи буду

Я жить в Україні, чи ні...

Та не однаково мені,

Як Україну злії люде

Присплять, лукаві, і в огні

Її, окраденую, збудять...

Ох, не однаково мені!

Шевченко для нас – це не тільки те, що вивчають у школі, а й те, чим живуть, із чого черпають життєві сили, любов до України.

Свою Україну любіть,

Любіть її... во время люте,

В останню тяжкую минуту

За неї Господа моліть.

Голуб Анастасія,

учениця 11 класу

У цьому номері:

Національна премія України імені Тараса Шевченка С. 2-3

Інтерв'ю із закоханими в Шевченкове слово С. 4-7

Апостол правди і добра С. 8

Еоторепортаж С. 9

Материнська любов жертвна С. 10

Афоризми Т.Шевченка С. 11

Вірші та усмішки про Т.Шевченка С. 12

Літературна вікторина за біографією Т.Шевченка С. 13

Тарас Григорович Шевченко

Дата народження: 9 березня 1814

Місце народження: село Моринці, Київська губернія (нині Черкаська область, Україна)

Дата смерті: 10 березня 1861 (47 років)

Місце смерті: м. Петербург

Місце поховання: м. Канів, Черкаська область

Мова творів: українська, російська

Рід діяльності: художник (живописець, гравер), поет, прозаїк

Magnum opus: «Кобзар»

Національна премія України імені Тараса Шевченка

Національна премія України імені Тараса Шевченка (Шевченківська премія) — державна нагорода України, найвища в Україні творча відзнака за вагомий внесок у розвиток культури та мистецтва.

Національна премія встановлена для нагородження за найвидатніші твори літератури і мистецтва, публіцистики і журналістики, які є вершинним духовним надбанням Українського народу, утверджують високі гуманістичні ідеали, збагачують історичну пам'ять народу, його національну свідомість і самобутність, спрямовані на державотворення і демократизацію українського суспільства.

Історія премії

Республіканську премію імені Т. Г. Шевченка засновано 20 травня 1961 року Постановою Ради Міністрів УРСР. Нею нагороджували видатних митців за високоідейні й високохудожні твори та роботи у галузі літератури, образотворчого мистецтва, музики, театрального мистецтва та кінематографії.

Першими Диплом та Почесний знак лауреата 9 березня 1962 року отримали Павло Тичина, Олесь Гончар в галузі літератури і Платон Майборода в галузі музики.

Від 23 квітня 1969 року Республіканська премія отримала назву «Державна Премія УРСР імені Тараса Шевченка».

27 вересня 1999 року, згідно з Указом Президента України № 1228/99, з метою піднесення ролі і престижу Державної премії України імені Тараса Шевченка як найвищої в Україні премії в галузі культури, літератури і мистецтва, премія отримала нову назву — «Національна премія України імені Тараса Шевченка». Було встановлено, що статус лауреата Державної премії України імені Тараса Шевченка прирівнюється до статусу лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка.

З 16 березня 2000 відповідно до прийнятого Закону України «Про державні нагороди України», Національна премія України імені Тараса Шевченка була віднесена до державних нагород України.

Указом Президента України від 4 жовтня 2010 року №932/2010 визначено, що Національна премія є найпрестижнішою творчою відзнакою за вагомий внесок у розвиток культури.

Упродовж 1962—2007 років Шевченківською премією відзначено 566 осіб і 8 колективів.

У 2007—2008 роках було засновано Народну Шевченківську премію (Залізний Мамай), першими лауреатами якої стали Остап Лапський, Олег Скрипка, Ігор Павлюк, Михайло Андрусак.

Розмір Шевченківської премії

Грошова частина

Шевченківської премії

становила:

2006 - 100 тисяч гривень

2007 - 130 тисяч гривень

2008 - 130 тисяч гривень

2009 - 160 тисяч гривень

2010 - 130 тисяч гривень

2011 - 250 тисяч гривень

АКТУАЛЬНО!

Петро Мідянка та Володимир Рутківський

стали лауреатами Шевченківської премії — 2012

Комітет з Національної премії України імені Тараса Шевченка, визначив новоспечених лауреатів.

За інформацією видання «Дзеркало тижня», лауреатами премії в галузі літератури стали Петро Мідянка за збірку по-езій 2010 року «Луйтра в небо» (представлений на здобуття премії Асоціацією українських письменників) і Володимир Рутківський за історичну трилогію для дітей «Джури» 2007-2010 рр. («Джури козака Швайки», «Джури-характерники», «Джури і підводний човен», представлений від Держтелерадіо України).

У номінації «Літературознавство й мистецтвознавство» перемогла Тетяна Кара-Васильєва за книгу «Історія української вишивки».

У музичному напрямку лауреатом став композитор Віктор Степурко за псалмодійство Монологи віків для змішаного хору й соло інструментів (у семи частинах на канонічні тексти).

Премія в номінації «Образотворче мистецтво» була «виписана» найбільш дорогому художнику України — Анатолію Криволапу за цикл із 50 робіт Український мотив.

Премії в номінації «Концертно-виконавче мистецтво» й «Народне і декоративно-прикладне мистецтво» в цьому році не визначені.

Диплом та Почесний знак лауреата

Особам, удостоєним Національної премії, присвоюється звання лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка і вручаються Диплом та Почесний знак лауреата.

Диплом лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка являє собою папку темно-синього кольору, на лицьовому боці якої вміщено зображення малого Державного Герба України та розташовано напис «Диплом лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка». По периметру папка облямована лиштвою з тисненням зображенням лаврового листа.

Почесний знак лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка виготовляється з жовтого металу і має форму круглої медалі з барельєфним зображенням Тараса Шевченка (автопортрет у молодому віці), обрамленим подвійними пружками і просічним вінком рослинного орнаменту.

Медаль за допомогою кільця з вушком з'єднується з фігурною колодкою у формі банта, обтягнутою стрічкою синього і жовтого кольорів. У центрі колодки розміщено зображення Знака Княжої Держави Володимира Великого на тлі зображень гілок калини та пензля і пера.

За матеріалами Інтернету

Інтерв'ю із закоханими в Шевченкове слово

- Чи пам'ятаєте ви, від кого почули перші поезії Т.Г.Шевченка?

- Пригадую дитячі дошкільні роки. Довгі осінні, зимові вечори... Бабуся просить маму почитати «Кобзаря». Я ще тоді не розумію, як можна читати кобзаря. Адже в моїй дитячій уяві це музикант. Пізніше, саме від моєї бабусі, мудрої, доброї жінки, я дізналася вперше про тяжке життя Тараса Шевченка. Так, вчать не тільки вчені, учителі, а й звичайні, старенькі, мудрі бабусі. Моя ж бабуся закінчила всього 3 класи

початкової школи, а мала величезний запас філософської мудрості, знала багато поезій Шевченка напам'ять. Пригадую, кожного разу, слухаючи поезії, а особливо поеми Тараса Шевченка, я плакала разом із мамою та бабусею над долею Катерини, утопленої, бідної дівчини, яка перетворилася в тополь. ..

- Коли придбали свого власного «Кобзаря» Т.Г.Шевченка?

- Цей день пам'ятаю донині. Вперше пішла до школи. Прийшла додому збуджена, задоволена побаченням та почутим, розповідаю про все своїй рідній. І тут підходить до мене учитель нашої школи (він же квартирував у моєї бабусі). Вітає мене, дарує новенького «Кобзаря» Тараса Шевченка і говорить словами самого Кобзаря:

«Бажаю щастя і добра
В житті твоєму молодому,
Щоб ти, як квіточка була,
Щоб двісті років прожила,
Щоб люди добре пам'ятали».

Ці слова для мене стали ніби дороговказом у житті. Беручи до рук свого «Кобзаря», я думаю і про долю Тараса Шевченка, згадую свою мудру бабусю, вдячна учителеві, який, мабуть, став для мене справжнім наставником і, можливо, дякуючи всім, я - учитель!

*Тібі Світлана Леонідівна,
вчитель української мови та літератури*

- Коли ви вперше прочитали твори Кобзаря?

- Моє перше знайомство з Т.Г.Шевченком відбулося ще в початковій школі. Тоді я вперше дізналася про Кобзаря та прочитала його вірші. Поезії мені дуже сподобалися, я одразу відчувала щось близьке та доволі рідне. Багато його віршів вчила напам'ять, деякі знаю й зараз. А ті, що покладені на музику, навіть співала на різних шкільних святах. Моя найулюбленіша поема Шевченка - «Наймичка». Прочитавши її, я здивувалася, як так тонко можна відчувати та передати іншим історію про важку долю простої дівчини. Насправді, треба мати великий талант для цього, який в Кобзаря, безперечно, був. Вдома в мене є кілька збірок його творів, серед них, звичайно, й «Кобзар». А нещодавно я навіть вишила портрет Т.Г.Шевченка.

- Які почуття вас охоплювали, коли ви вишивали портрет Т.Г.Шевченка?

- Працюючи над цією роботою, я відчувала естетичне задоволення, що можу хоч чимось долучитися до такої людини. І наразі цей портрет знаходиться в мене вдома у найвиднішому місці. Дивлячись на нього, я мимоволі посміхаюсь та ще раз згадую про генія українського народу Тараса Григоровича Шевченка.

*Пошванюк Алла Іванівна,
вчитель фізики та астрономії*

Інтерв'ю із закоханими в Шевченкове слово

- Коли ви вперше познайомилися із творчістю Т.Г.Шевченка?

- Ми жили в невеличкому селі Запорізького району. Родичів там не було, тому увечері подіти мене, малу, було ніде, тому й брали мене то на репетицію в Будинок культури, де працював батько, то в школу, на вечір. У Будинку культури я вперше почула вірш «Садок вишневий коло хати». Це було таке майстерне виконання і таке близьке, бо в моєї бабуні теж вишні в садку росли і так само літніми вечорами гули хрущі, а в сусідському садку ви-тьохкував соловей, все як у Шевченка. Другий спогад: мамина учениця в ошатному народному строї з довгою, до пояса, косою, читає уривок з поеми Шевченка «Катерина».

А взагалі-то в нашій сім'ї Шевченко в пошані. На день народження, в 16 років, я отримала в подарунок свій власний «Кобзар», бо у мами був свій. Памятаю, коли приїхала влаштуватись у гуртожиток ВУЗу, в купі сміття, яке залишили випускники, побачила книжку «Малий Кобзар». І не змогла це спокійно сприйняти. Дістала з купи, обтерла, підклеїла. За цією книжкою вивчилися всі мої діти, бо там були зібрані всі шевченківські твори, які адресовані юним читачам. Ця книга і досі жива, чекає своєї черги, бо в мене підростають онучки і через декілька років уже вони будуть, як я колись, вчитуватись в поетичні рядки, які актуальні і донині.

У наші дні, коли на нас падають проблеми за проблемами, мене втримують на поверхні життєвого моря Шевченкові слова:

«І на оновленій землі
Врага не беде, супостата,
А буде син і буде мати
І будуть люде на Землі».

*Івченко Інна Василівна,
вчитель трудового навчання*

- Чому твори великого Кобзаря актуальні і сьогодні?

- Минають роки, десятиліття, століття, але товща часу не в змозі притупити гостру актуальність його слова для кожного з наступних поколінь, адже вся його велика спадщина — поезія, проза, мистецтво — усе пронизане любов'ю до України, до людини.

- Сьогодні над шевченковим твором схиляються і батьки, і діти, і батьки батьків. Що ми шукаємо і що знаходимо у Шевченка?

- Нам потрібні його твори, де він розмірковує над долею України, і наголошує, що кожному українцю треба жити інтересами Батьківщини, не шукати щастя на чужій стороні «щоб не остався сиротою з святими горами Дніпро». Запропонована думка про державу «в своїй хаті своя правда, і сила, і воля», очевидно накладається на нашу дійсність. Він закликає нас задуматись про сенс людського буття, запитуючи: «Нащо живем? Чого бажаєм?» і тут же сам дає відповідь. Працюючи на благо України утвердимося, процвітаємо разом з нею «роботящим умам, роботящим рукам, перелоги орать, думать, сіять, не ждять і посіяне жать».

- Які гасла Т.Г. Шевченка є актуальними в наш час?

- Шевченкові ідеї-гасла: «В своїй хаті своя правда, і сила, і воля», «І чужому навчається і свого не цурайтесь», «Обніміться, брати мої, молю вас, благаю» є гаслами доби, духовними орієнтирами представників молодшої генерації українців.

*Житник Оксана Іванівна,
вчитель української мови та літератури*

Інтерв'ю із закоханими в Шевченкове слово

- Коли до Вас уперше прийшло Шевченкове слово?

Звичайно, як і у кожного українця, в дитинстві.

А ви пам'ятаєте, як це було?

- Так, з пісні «Рече та стогне Дніпр широкий». Ці слова, мабуть, не залишають байдужою жодну людину. Коли її слухала у виконанні моєї неписьменної бабусі, уявляла таку картину... Небо вкрили густі чорні хмари. Холодний вітер жене сиві хвилі Дніпра, хилить додолу дерева, все дужче і дужче лютує... А потім уявлялася нещасна дівчина, що о цій порі опинилася над Дніпром і не знає, що їй діяти... бо причинна...

- А у Вас у родині був «Кобзар»?

- Так, це «Кобзар» моїх батьків, а потім став моїм, а згодом я читала поезії з нього своїм дітям, а тепер - онукам.

- А чи доводилося Вам читати Шевченка зі сцени?

- Саме із Шевченка все почалося. Мені поталанило, що у моєму шкільному віці проводилося безліч мовно-літературних ранків, свят. Ще із початкової школи ми співали «Заповіт», «Думи, мої думи...», «рече та стогне Дніпр широкий...» та інші. Щовесни у школі святкувалася річниця Т.Шевченка, то й вправлялися ми у виразному читанні поезій. Спочатку це були чотиривірші, а згодом вірші, уривки з балад, поем, інсценізація творів великого Кобзаря. Відвідуючи драмгурток, зіграла багато ролей...

Саме за шкільної партії мої вчителі прищепили мені любов до українського слова, і тому по закінченню середньої школи вступила до Київського державного університету імені Т.Г.Шевченка. Щастю не було меж! Я в Києві, у центрі культури країни.

- Чи доводилося Вам відвідувати Шевченківські місця?

- Найперше, що я зробила, опинившись у

Києві, - відвідала державний музей Т.Шевченка, який знаходився поруч із нашим навчальним корпусом.

Біля пам'ятника Шевченка ми бували щодня, бо ж він теж знаходився поруч з навчальним корпусом у парку, що ж носив ім'я Т. Шевченка. Тут відбувалося багато чого цікавого: читали свої поезії молоді поети, які тепер уже класики української літератури; вправні майстрині вишивали, в'язали, а заповзяті чоловіки грали в доміно чи в шахи. Звичайно, тут можна було знайти самотню лавочку і полистати конспект чи підручник перед семінарським заняттям.

А найцікавіше було тут 9 Березня - в день народження Т.Шевченка! Зранку тут збиралося безліч відомих тоді творчих колективів: державний хор імені Павла Вірського, артисти Київської філармонії, оперного театру. І ми купалися в Шевченківських піснях, поезіях. Це залишило незабутнє враження на все життя.

І ще є одна дата в біографії Т.Шевченка - 20 травня. Це день перепоховання Т.Шевченка на Чернечій горі в Каневі, яку народ згодом назве Тарасовою. Нам, студентам, цього дня не радили йти до пам'ятника, бо там збиралися, як сказати по-сучасному, - опозиціонери до існуючої влади і виголошували свої протести. КДБ висліджував особливо активних і забирав. Пам'ятаю, як наші деякі сміливці намагалися, в цей день таки потрапити до пам'ятника, а потім тікали, щоб не потрапити до лап кадебістів.

Інтерв'ю із закоханими в Шевченкове слово

Але ми відійшли від вашого питання. Мені пощастило відвідати ще деякі Шевченківські місця. Пам'ятною на все життя залишається поїздка до Ленінграда (тепер С.-Петербурга). На четвертому курсі ми проходили там архівну практику. Ми на власні очі бачили рукописи великого Пушкіна, Лермонтова, і звичайно – Т.Шевченка. Також нам поталанило відвідати кімнату-музей Т.Шевченка в колишній Академії художеств, де поет мешкав до останньої хвилини життя. Годинник на стіні показує час – 5 годин 30 хвилин. Саме о цій порі зупинилося серце Кобзаря. Находять сльози, коли бачиш оцю малесеньку кімнатку, в якій провів останні дні великий поет. Під звуки тихої мелодії «Заповіту» покидаємо це місце.

Відвідали і Смоленське кладовище, де спочатку було поховано Т.Шевченка, і всім нам тоді обов'язково хотілося відвідати його могилу в Каневі. Така можливість була у кожного студента-випускника Київського держуніверситету імені Т.Шевченка – за традицією після урочистого одержання дипломів випускники Дніпром вирушали до Канева.

На жаль, моя мрія в той час не здійснилася (у мене на руках була шестимісячна донька Ярослава, залишити її не було з ким). Але якщо про щось мрієш, то обов'язково здійсниться. Першою побувала там моя учениця – Юля Катрич, яка навчаючись у 9 класі, стала переможницею обласного етапу предметної олімпіади і дипломанткою республіканського етапу, який проходив саме в Каневі. До сих пір пам'ятаю, які враження охопили дів-

чину після відвідання Тарасової гори. Я ж таки відвідала Т.Шевченка в 1988 році, коли перебувала на курсах підвищення кваліфікації в м. Києві. Разом з іншими курсантами підіймалися сходами до могили поета, спочатку читали поезії Кобзаря, а потім усі, хто піднявся до підніжжя пам'ятника, заспівали «Заповіт», а з очей капали сльози...Це незвичайне відчуття.

- А чи є такі місця, пов'язані з ім'ям Т.Шевченка, які ви б хотіли відвідати?

Їх ще так багато, але я б хотіла відвідати рідне село Шевченка, місця, де пройшли його дитячі роки. Сподіваюсь, що цю мрію я здійсню разом зі своїми учнями.

- Дякую Вам, Ніно Іванівно, за цікаве інтерв'ю. Міцного Вам здоров'я, гарних учнів, творчих успіхів і наснаги у Вашій нелегкій праці.

-Дякую.

*Інтерв'ю брала Сіра Анна,
учениця 10 класу*

Апостол правди і добра

Т. Шевченко... Цю людину представляти не треба. Її знають усі. Ми, українці, звикли до його повсякденної присутності у своєму житті, сприймаємо як щось близьке і рідне.

Т. Шевченко для України – не просто народний поет і геніальний митець, а національний пророк, заступник усіх знедолених, провидець – і в цьому немає перебільшення. У його поезії і прозі кожен читач знайде для себе щось своє.

Правий С.Васильченко, який писав: «Життя нашого поета таке дивне, що слухаючи про нього, можна було б сказати, що це – легенда, коли б усе це діялось не перед нашими очима».

І справді, життя поета – це жива легенда. Будучи сином кріпака, він «став володарем у царстві духа», став велетнем у царстві людської культури.... «Він був простак, а відкрив професорам і вченим новіші свобод ніші шляхи».

Доля не балувала Т. Шевченка, але не змогла перетворити золота його душі в іржу.

Талант Тараса Шевченка, його допитливість, незвичайна любов до всього рідного, до свого пригнобленого народу, до своєї культури, а також освіта, начитаність, праця над собою – все це було ґрунтом для появи його геніальних творів.

У мене в руках Шевченків «Кобзар». Дивишся на нього, і мимоволі спадає на думку, яке довговічне і прекрасне життя. Цю безсмертну книгу читали ще сучасники великого Кобзаря, далі їх діти, внуки і правнуки, тобто наші прадіди, діди і батьки, сьогодні в «Кобзар» вчитуємося ми.

Життя іде... Хтось народжується, хтось помирає. Хтось лишає по собі пам'ять, а хтось ні. Та все ж у нашій уяві назавжди вкарбовується і лишається вічним ідеал України, який змалював поет у вірші "Садок вишневий коло хати".

Перший «Кобзар» Т.Шевченка побачив світ у 1840 р., молодий поет перший за всю історію України запропонував задуматися над тим «Чия правда, чия кривда і чії ми діти?»

Про що б не писав Шевченко, у центрі його уваги знедолена, скривджена проста людина. Образ жінки стає наскрізним у творчості поета, бо, за його словами:

У наших раї на землі
Нічого кращого немає
Як тая мати молодая

З своїм дитяточком малим.

Образ матері і України у поета зливаються в один неподільний образ.

Україна... як часто снилась вона Шевченкові в снігах на чужині.

Образ України в «Кобзарі» з'являється не лише тоді, коли поет називає її ім'я, а й тоді, коли на сторінках цієї безсмертної книги з'являються наші національні символи: калина, тополя, явір, верба, барвінок...

Край дороги гне тополю
До самого долу.
Стан високий, лист широкий
Марне зеленіє,
Кругом поле, як те море
Широке синіє

Або:

А верби понад ставом
тихесенько собі купають
Зелені віти.
Це – Україна.
В образі одного села – вся Україна.
Село! І серце одпочине.
Село на нашій Україні –
Неначе писанка село.
Зеленим гаєм поросло
Цвітуть сади, біліють хати,
А на горі стоять палати.
Неначе диво. а кругом
Широколистії тополі.
А там і ліс, і ліс, і поле,
І сині гори за Дніпром.
Сам Бог витає за Дніпром.

У цих рядках ідеал краси, створеної Богом, який незримо присутній тут і милується своїм творінням.

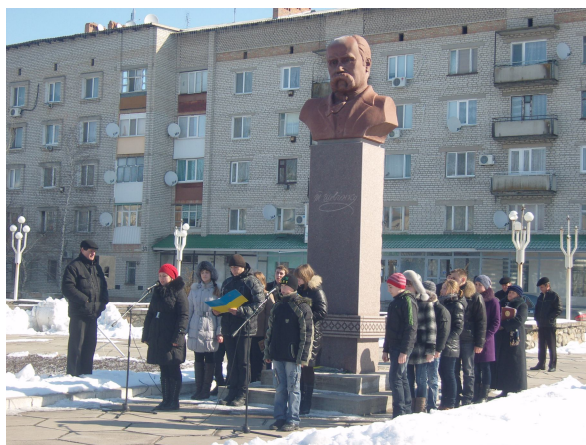
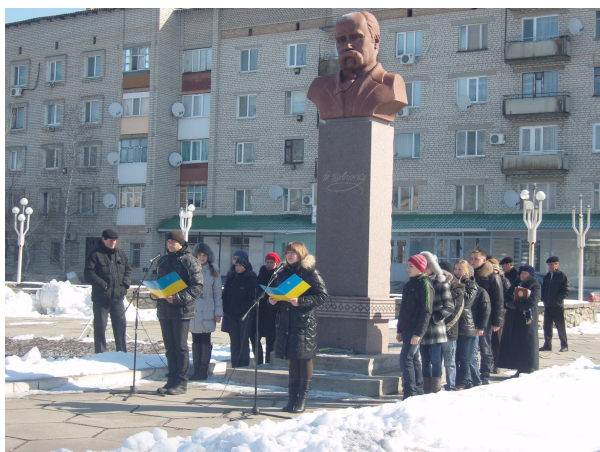
Гортаючи сторінки «Кобзаря», читаючи його поезію, думаючи над нею, переконалися, що є творчість, яка не відцвітає, що є в духовній сфері явища, що як вічно діючі вулкани, надра яких завжди пашать вогнем.

Минуло багато часу, але ми просто не можемо існувати без Шевченка, у ньому – вся історія наша, все буття і наші мрії.

«Україна – це Шевченко, Шевченко – це Україна!»
Наш уклін тобі, наші серця, рідний Тарасе!

*Із виступу Плоскої Ніни Іванівни
на мітингу з нагоди Дня народження Т.Шевченка*

Фоторепортаж про відзначення Дня народження Т.Г.Шевченка

"Заповіт" Т.Г.Шевченка звучить мовами народів світу в центрі Михайлівки

Шевченкове слово на шкільній сцені

Фото Калінінської О.А.

Материнська любов жертвна

(Уривки з творів-роздумів учнів 9-х класів
за поемою «Наймичка» Т.Г.Шевченка)

Матір не вибирають, її нам дає доля –
єдину і неповторну в своїй любові. І як ясно
та просто каже прислів'я: «Нема цвіту пишні-
шого, як маківочка, нема роду ріднішого, як
матіночка». Образ матері – доброї, щедрої на
любов і ласку – постає перед нами у поемі
Т.Шевченка «Наймичка».

Лісньовська О., 9-Б кл.

Поет з великою любов'ю та ніжністю
описує жінку-матір, берегиню та продовжу-
вачку роду, бо

... нічого кращого немає,
Як тая мати молодая
З своїм дитяточком малим

Рудік О., 9-Б клас

... Мати може бути щасливою, знаючи,
що її дитина щаслива. Необхідно віддати на-
лежне мужності, неабиякій силі волі молодій
жінки...

Гніда О., 9-Б клас

У своїй поемі Тарас Шевченко не просто
хоче розповісти нам про долю дівчини, а й
стверджує одвічні моральні цінності: мате-
ринську любов, відданість, моральну чисто-
ту...

Черикова М., 9-Б клас

Жертовність Ганни-матері, її безмежну
материнську любов Т.Шевченко підніс до
найвищих надбань людства.

Я переконався, що жінку в ті часи навіть
не вважали за людину...

Карась О., 9-Б клас

Я вірю, що Марко
ніколи не забуде
свою матір рідненьку,
і завжди йому звуча-
тимуть її останні сло-
ва: «прости мене, мій
синочку! Я... Я твоя
мати...»

Килипченко О., 9-Б
клас

Останні рядки поеми не можна читати без
сліз. Усе життя Гання мріяла сказати Маркові,
що вона його мати, і лише перед смертю во-
на відкриває таємницю синові.

Аверіна Д., 9-А клас

Я вражена силою материнської любові. Як
же вміла Ганна глибоко любити, яку мала
силу волі! Адже вона ніколи не думала про
себе – всю себе віддала синові. Ганна люби-
ла сина мовчки, і він відчував її любов, диву-
ючись од почуттів сторонньої, як він вважав,
жінки.

Бука К., 9-А клас

Материнська любов – найпотужніша сила
на землі, яка може здолати всі негаразди,
проблеми, розчарування та горе.

Двізов П., 9-А клас

Я вважаю, що ми завжди повинні бути
вдячними своїм матусям за їх піклування,
любов, турботу. І про це думати треба зараз,
поки не пізно, бо життя швидко минає.

Гордієнко Д., 9-А клас

Зібрала Т.Б. Тередерій

Афоризми Т. Шевченка

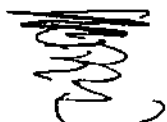
- А братія мовчить, витріщивши очі...
- Борітеся — поборете.
- Великих слів велика сила.
- Вигострить сокиру.
- Ви любите на братові шкуру, а не душу.
- Возвеличу малих отих рабів німих.
- Вражою злою кров'ю волю окропите.
- В сім'ї вольній, новій.
- Гомоніла Україна, довго гомоніла.
- Запустить пазурі в печінку.
- На розпутьях велелюдних.
- Нема на світі України, немає другого Дніпра.
- Од молдаванина до фінна на всіх язиках все мовчить.
- Той мурує, той руйнує.
- У всякого своя доля і свій шлях широкий.
- Село на нашій Україні — неначе писанка село.
- На нашій — не своїй землі.
- Щоб наша слава не пропала.
- Доборолась Україна до самого краю: гірше ляха свої діти.
- Її розпинають.
- Все йде, все минає.
- Не вмирає душа наша, не вмирає воля.
- Хто зневажає рідний край, той серцем немічний каліка.
- А онуки? їм байдуже — панам жито сіють.
- А ми дивились і мовчали, і мовчки чухали чуби.
- Кати знущаються над нами, а правда наша п'яна спить.
- Дрібніють люди на землі.
- Щоб усі слов'яни стали добрими братами і синами сонця й правди.
- Хто матір забуває, того Бог карає.
- Чи винна голубка, що голуба любить?
- Що ми? Чиї сини? Яких батьків? Ким? За що закуті?
- Якби ви вчилися так, як треба, та й мудрість би була своя.
- Наша дума, наша пісня не вмре, не загине.

Цікавий факт

Художник Сошенко, відомий тим, що перший помітив мистецький хист молодого кріпака Шевченка, а згодом став його добрим приятелем, любив пізніше розповідати про те, що перешкоджало Тарасові Григоровичу швидко набуту слави художника: «Прийдеш, бувало, до нього: стоїть на пюпітрі розпочата ним картина в такому ж стані, як і тиждень тому, а він скоренько заховає у шухлядку папір із своїми віршами. «Що це ти, Тарасе, робиш? Усе свої вірші складаєш замість того, щоб кінчати картину. Коли взявся учитись малювати, то й працєю постійно, а не уривками». «Та що ж робити, коли світла мало у вашому Петербурзі: поки розведеш на палітрі фарби та розпочнеш малювати, вже й темно, пора й пензлі мит!» Отак, бувало, відбрихується. А якби менше писав свої «Катерини» та «Наймички», добрий би з нього маляр був».

Міщенко Валерія,
учениця 9-А класу

*И мене вь самби великій
Вь самби великій новій
Не забудете помилувати
Недуги мої тихими словами.*

М. Шчепетов

Т.Г.Шевченко "Селянська родина"

Таврійський степ, сідає сонце,
Легенький вітер повіва.
Під синім небом - хутір рідний,
Бабуся там моя жила.

Як у Шевченка, сад вишневий,
Хрущі і навіть солов'ї...
І стіл стоїть під старим кленом:
Найкращі спогади мої.

Духмяна диня, груша стигла,
Й полтавський, з галушками, борщ.
Бабуся частувати вміла -
Був з власних вуликів медок.

Нема бабусі, нема й саду.
Є лиш хрущі та солов'ї.
Та збережуть щасливі миті
Дитячі спогади мої.

*Івченко Інна Василівна,
вчитель трудового навчання*

Народні усмішки про Т. Г. Шевченка

Різні судження

Поліцмейстер до Шевченка:

— Ну хто читає твою мазанину? Навіть наш цар-батюшка не розуміє опуси, які ти звеш віршами...

— Тож мені байдуже, хоча й не дивує, — відповів незламний Кобзар. — Мене здивувало б, якби цар та й зрозумів мої вірші... Проте, я кинув би писати, сам собі поламав би руки, щоб не писати, якби довідався, що мене не розуміє мій народ!

На балу

На якомусь балу Шевченко розговорився з одним із служників і, захопившись, не помітив, як до нього підійшов сам канцлер, звичайно, зі свитою. Підійшов та й каже:

— Цікаво, про що бреше цей пііта? Шевченко схилив голову і голосно відповів:

— Говорю про доброту царя-батюшки і про вашу далекозіркість, ясно-вельможний пане...

*Нігай Каріна,
учениця 8-А класу*

**Т.Г.Шевченко "Портрет невідомої
в блакитному вбранні"**

Допитливим

А чи знаєте ви, звідки пішло прізвище Шевченко?

Заселення Кирилівки почалося дуже давно. Це село було запорозьким зимовником, де стояв кошем отаман Кирило. З архівних джерел відомо, що в 1600-х роках в селі проживав Іван Швець. В Івана Шевця була одна донька Євфросинія. Січовик Андрій (прапрадід поета) пристав у прийми до Євфросинії і став прозиватися Шевченком (бо в ті часи приймак прибирав жінчине прізвище).

Хочеш знати більше про життя і творчість Т.Г.Шевченка – бери участь у літературній вікторині за біографією поета.

Літературна вікторина за біографією Т.Г. Шевченка

1. Як звали батьків Тарасових, коли вони народились?
2. Назвіть братів і сестер Шевченка.
3. Коли батьки Тараса переїхали в село Моринці і де вони там жили?
4. Де і коли народився Тарас Шевченко?
5. Коли і в кого почав навчатися грамоти малий Тарас?
6. Коли померли батьки поета?
7. Куди їздив Тарас на торговицю з чумаками? В якому творі є згадка про це?
8. Де поневірявся Тарас Шевченко, осиротівши?
9. Чим закінчилася перша спроба Тараса навчитись малюванню?
10. Хто був першим учителем малювання у Тараса Шевченка?
11. З ким дружив Тарас Шевченко у дитинстві?
12. Як Тарас Шевченко опинився у Вільно?
13. Коли Шевченко вперше прибув до Петербурга?
14. Як Шевченко потрапив до Ширяєва, що дало йому навчання у цього маляра?
15. У якому творі розповідає Шевченко про свою зустріч з Сошенком? Як вона сталася?
16. Назвіть друзів Тараса Шевченка до викупу з кріпацтва.
17. Якими творами Шевченко звернув на себе увагу письменників та художників Петербурга?
18. Твори яких письменників читав Тарас Шевченко до викупу?
19. Хто і про кого сказав: «Это самая крупная свинья в торжевских туфлях»? В якому творі Шевченка є згадка про це?
20. У якій повісті описано викуп Шевченка на волю? Хто піклувався про визволення Шевченка?
21. Скільки запросив Енгельгардт за кріпака Тараса Шевченка?
22. Коли і де відбулася лотерея?
23. Як було вручено відпустку Шевченку?
24. Що написав Тарас Шевченко своєму братові Микиті про своє визволення з кріпацтва?
25. Де вчився Шевченко після викупу?
26. Які нагороди одержував Шевченко, навчаючись в Академії художеств?
27. Які твори ввійшли до першої збірки Шевченка? Як вона називалась?
28. Коли і з ким виїхав Шевченко у першу подорож на Україну?
29. Що робив Шевченко після закінчення Академії художеств?
30. Де побував Шевченко під час другої подорожі по Україні?
31. Де і коли був заарештований Шевченко і що було справжньою причиною?
32. Як було покарано Шевченка за участь в Кирило-Мефодіївському товаристві?
33. З ким зустрічався Шевченко в Оренбурзі і куди його повезли далі?
34. Як жилося Шевченку в Орській фортеці?
35. Як Шевченко попав на Кас-Арал і які поезії там написав?
36. Як Шевченко потрапив у Новопетровське укріплення, як там йому жилося?
37. Хто клопотався про помилування Шевченка після смерті Миколи І?
38. Як звільнився Шевченко із заслання і куди поїхав з Новопетровського укріплення?
39. Як жив Шевченко в Петербурзі після заслання?
40. Коли і з якою метою виїхав Шевченко з Петербурга на Україну?
41. За що заарештували Шевченка на Черкащині?
42. На якому році життя помер Шевченко і де його було поховано?
43. Де знаходиться могила Шевченка?

Анкета для небайдужих українців

- Коли саме вперше ви дізналися про Шевченка?
- Хто був першим джерелом інформації про поета?
- З яких джерел, крім шкільного підручника та уроків української літератури, ви черпали інформацію про життя і творчість Шевченка?
- Скільки хвилин (годин) ви змогли би підтримувати розмову про поета?
- Які моменти у життєтворчості митця є для вас найменш зрозумілими? Чому?
- Чи пробували ви самостійно знайти матеріал, щоб зрозуміти причини неясності? Де саме?
- З ким ви обговорювали вищезгадані проблеми?

Пам'ятник матері Т.Шевченка у с. Моринці

Рідна батьківська хата

Редакційна колегія:

Голуб Анастасія
Сіра Анастасія
Міщенко Валерія
Нігай Каріна
Тібії С.Л.
Івченко І.В.
Пошванюк А.І.
Житник О.І.
Плоска Н.І.
Передерій Т.Б.

Комп'ютерний набір:

Калінінська О.А.
Івченко Н.К.

НАША АДРЕСА

Михайлівська ЗОШ
I-III ступенів №3
Михайлівського району

смт Михайлівка,
вул. Пушкіна, 106

Телефон: 2-14-37